BRIEF OVERVIEW OF THE STATE

Assam is a north-eastern state of India, known for its rich cultural heritage, lush tea gardens, extensive river systems, and diverse ethnic communities.

Geography:

Gateway to the north-eastern region of India, Assam is bordered by Arunachal Pradesh, Nagaland, Manipur, Mizoram, Tripura, Meghalaya, and West Bengal, along with international borders with Bangladesh and Bhutan. Most of the plains of the state is situated in the Brahmaputra Valley, through which the Brahmaputra River, one of the major rivers of India, flows, creating fertile plains suitable for agriculture. Southern extension of the state lies in the Barak Valley, through which the Barak River passes through. The state also features hilly regions to the north and south, with rich biodiversity that includes wildlife sanctuaries and national parks, such as Kaziranga National Park, famous for the one-horned rhinoceros.

Culture and Demographics:

Assam has a multicultural society with several ethnic groups. People of Assam are collectively known as Assamese, a social admixture of different tribes like Bodos, Mishings, Tiwas, Karbis, Dimasas, Kacharis, Rabhas and various other tribal and non-tribal communities. Assamese is the *lingua franca* of the state and different dialects of Assamese and tribal languages are used to communicate internally by the groups. Assam is known for its vibrant festivals such as Bihu, Baikhu, Baisagu etc. which celebrate the cropping seasons.

Economy:

The economy of Assam is primarily agriculture-based, with tea being a major crop. Other economic activities include oil and natural gas production, silk production (notably *Muga* and *Eri* silk), and weaving. The Brahmaputra River supports fishing and inland water transport, while tourism plays an essential role due to the state's natural beauty and wildlife.

Total Population:

As per Census 2011, total population Assam is **3,12,05,576** (Male= **1,59,39,443** and Female= **1,52,66,133**).

Literacy rate:

As per the Census of India 2011, the literacy rate of **Assam** was **72.19%** (Male literacy at 77.85% and Female literacy at 66.27%). According to the Periodic Labour Force Survey (PLFS) 2025, the literacy rate of Assam has increased to **88.1%** for persons aged 7 years and above.

The progress is reflected in the successive Periodic Labour Force Survey (PLFS) Annual Reports shown below:

PLFS Report	**Literacy Rate of Assam (%)**	**Literacy Rate of India (%)**
PLFS 2021-22	87.90	79.7
PLFS 2022-23	77.50	80.3
PLFS 2023-24	87.00	80.9
PLFS 2025	88.10	81.1

DEFINITION OF LITERACY IN INDIA

In a progressive step to advance the nation's literacy goals, the Department of School Education and Literacy, Ministry of Education, Government of India has communicated a refined and comprehensive description of literacy tailored to the Indian context. This initiative aligns with the objectives of the National Education Policy (NEP) 2020 and aims to expedite the attainment of full literacy across all States/UTs under the **ULLAS -** *Nav Bharat Saaksharta Karyakram*. This also supports the SDG 4.6 which is about ensuring that all youth and a substantial proportion of adults, both men and women achieve literacy and numeracy by 2030.

In light of this, the Department has recognized the necessity of establishing a clear and inclusive definition of literacy that extends beyond basic reading and writing skills. Literacy will now be defined as, "**the ability to read, write, and compute with comprehension, i.e., to identify, understand, interpret and create, along with critical life skills such as digital literacy, financial literacy, etc.**" This approach ensures that individuals are equipped to fully engage in and contribute to society.

(**Source**: https://www.pib.gov.in/PressReleseDetailm.aspx?PRID=2049494&reg=3&lang=2)

ULLAS* – About the Scheme*:

ULLAS (Understanding Lifelong Learning for All in Society)is a literacy and education initiative, also known as Nav Bharat Saaksharta Karyakram (New India Literacy Programme- NILP) of Ministry of Education, Government of India. Its vision is to make Bharat "*Jan Jan Saakshar*" (Every Citizen Literate) by promoting volunteer-driven education and lifelong learning opportunities for persons aged 15 years and above. The programme is rooted in the spirit of Kartavya Bodh (sense of duty) and aims to bridge literacy gaps while fostering practical critical life skills.

A Centrally Sponsored Scheme "New India Literacy Programme (NILP)" was approved by the Government of India for Financial Years 2022-27 with the vision "Education for all". In Assam, the scheme **commenced from the year 2023**and has since been implemented across all 34 (thirty-four) administrative districts of the State.

Along with the recommendations of NEP-2020 on Adult Education, the Sustainable Development Goal (SDG) 4.6 of the United Nations mandates that "By 2030 ensure that all youth and adults, both men and women, achieve literacy and numeracy". It is therefore imperative that the country should eliminate illiteracy and achieve 100% literacy by 2030.

The major targets under SDG 4 are as follows:

4.1 Complete free primary and secondary education for all
4.2 Access to early childhood education and care.
4.3 Affordable and quality technical, vocational, tertiary, and university.
4.4 Skills for employment and entrepreneurship.
4.5 Eliminate gender disparities and ensure equal access.
4.6 Ensure all youth and most adults have numeracy and literacy.
4.7 Knowledge and skills for sustainable development.

OBJECTIVES OF NILP:

- Foundational Literacy and Numeracy,
- Critical Life Skills,

- Basic Education (Equivalency),
- Vocational Skills Development, and
- Continuing Education which are necessary for a citizen of the 21st century.

***ULLAS* – Strategy for implementation**:

1. **Implementation through volunteers:**

   The scheme has been envisaged to be implemented through volunteers. Volunteers will include school students of Class-V and above, Pre-service students in TEIs (Teacher Education Institutes for M.Ed./B.Ed./D.El.Ed./B.T.C./J.B.T. etc. courses) under NCTE, Community members including from that of HEIs, volunteers from NYKS, NSS, NCC, etc, volunteers from CSOs, community, housewives, Anganwadi workers, teachers, PRIs, and other institutions.

2. **Conduct of Survey of Non-literates and VTs**:

   Surveyors will be identified/deputed by the districts in the States/UTs at the school level for the identification of non-literates and Volunteer Teachers (VTs).

3. **Identification** of non-literates (learners) and volunteers.
4. After identification, the **Tagging/Matching/Batching** process will be undertaken, where the surveyors will suitably tag, match, and batch the Volunteer Teachers (VTs) with the identified non-literates.
5. **State Centre for Literacy (SCL)** established in State Council of Educational Research and Training (SCERT) would provide learning material, like Primers, guidebook, question papers, Teaching learning materials both in online and offline mode.
6. **Assessment and certification of learners:**

- State/ UTs would be responsible for conducting the assessment tests, **twice in a year**, at Government/ aided schools, community halls, or any other suitable places near the schools.
- The National Institute of Open Schooling (NIOS) and National Literacy Mission Authority (NLMA) would jointly issue certificate to successful learners.

Implementing Agencies of *ULLAS*:

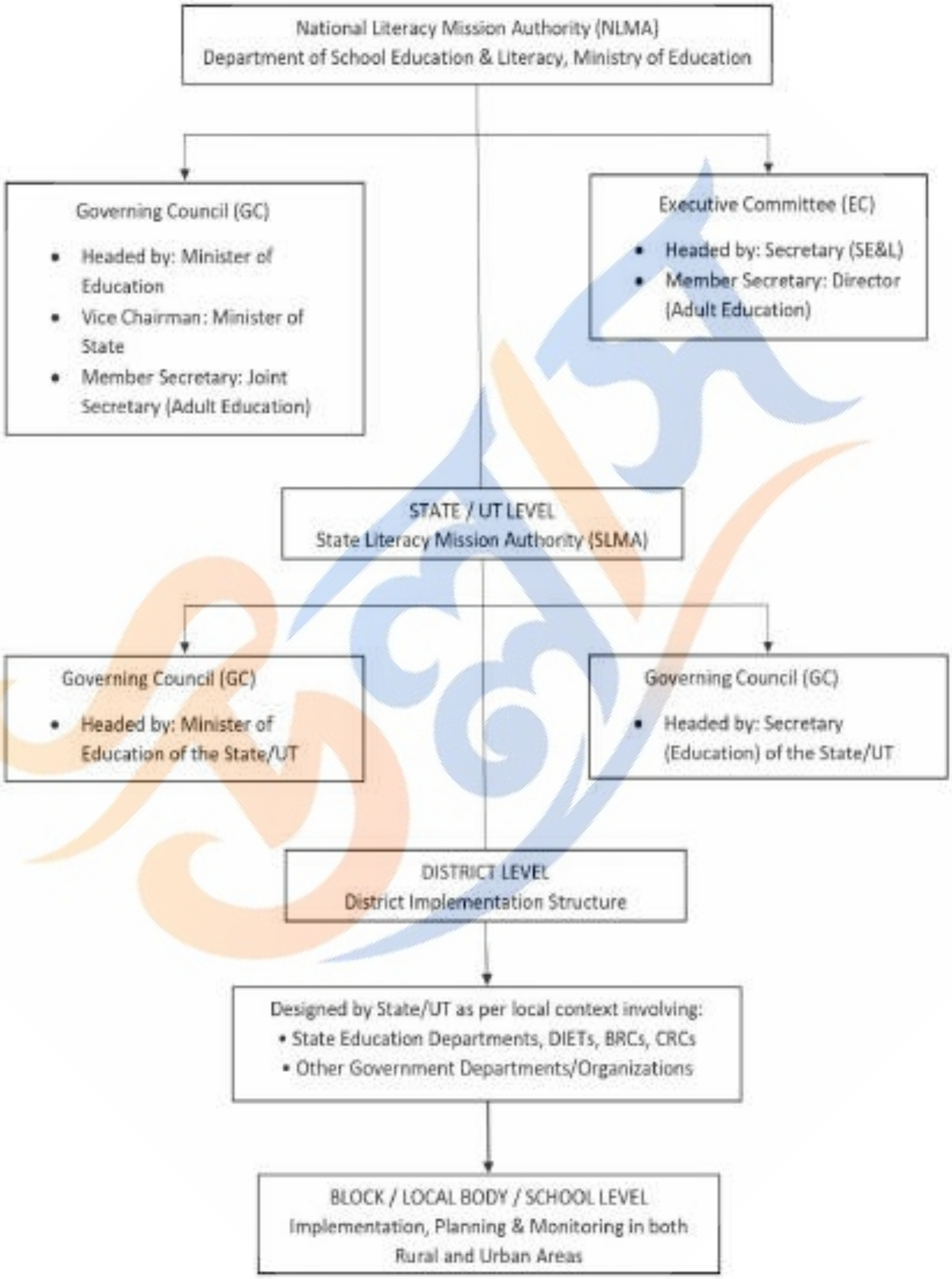

IMPLEMENTATION IN ASSAM:

In Assam, the scheme is being implemented at the State level by the **State Literacy Mission Authority(SLMA)** under the Directorate of Non-Formal and Adult Education (DNF&AE), Assam. At the district level, the scheme is implemented through the respective **District Literacy Mission Authorities (DLMA)** across the districts of Assam.

For the academics related to the primers and guidebooks, the **State Council of Educational Research and Training (SCERT)**, functioning as the State Centre for Literacy (SCL), receives the learning materials from the Centre and translates them into four languages. The materials are also suitably modified to reflect the culture and context of Assam.

The focus areas include:

Foundational Literacy & Numeracy: Teaching basic reading, writing, and arithmetic to non-literate youth and adults.

Critical Life Skills: Awareness on health, hygiene, financial literacy, digital skills, and environmental responsibility.

Volunteerism: Mobilising students, teachers, retired professionals, and community members as ULLAS *Mitras* (volunteer teachers).

Localized Content: Using Assamese and other regional languages to make learning culturally relevant and accessible.

Performances by districts in Assam:

- **Learners identification**:
  As of 13th May 2026, 2 (two) districts viz. Hailakandi and Charaideo have achieved **100% identification**. Another 2 (two) districts Golaghat and Lakhimpur have achieved more than **80% identification**.
- **VT Identification**:
  As of 13th May 2026, only 1 (One) district, Hailakandi has achieved more than **80% VT identification**. Other districts are at various stages of progress.

As per the guidelines issued by the Government of India, the ideal ratio of learners to Volunteer Teachers (VTs) is 1:10.

Special Features in Assam:

- Community Learning Centres in rural, tea garden areas and Char areas to reach marginalized groups.
- Awareness Campaigns through local events like street plays, bicycle rallies, tree plantation activities, community meetings and cultural programmes like folk song on ULLAS, short movie and radio broadcasts to encourage participation and mass mobilization.

ACHIEVEMENT:

- So far, 5 (five) Foundational Literacy and Numeracy Assessment Tests (FLNATs) under ULLAS have conducted in Assam. Cumulatively, more than 11 lakhs learners have successfully passed in all these FLNATs.
- ULLAS in Assam is helping reduce adult illiteracy, empowering women and marginalized communities, and creating a culture of lifelong learning. By blending traditional teaching with modern tools, it is making education more inclusive and sustainable.
- One of the best practices of Assam was conducting FLNAT in the **jails of Morigaon and Barpeta** districts. Literate prisoners were engaged as volunteer teachers to educate the non-literate prisoners/ UTPs.

CONCLUSION:

- ULLAS (Understanding of Lifelong Learning for all in Society) or NILP is a holistic scheme that aims 100% literacy in India by 2030 with the motto "***Education for All***".
- Assam is performing considerably well in educating the non-literates of the age group 15+ years. It is expected that the state would soon be declared '***fully literate***' state.
- With the painstaking efforts of the SLMA, Assam, thousands of non-literate people of the state are now freed from the evil bondages of illiteracy.

रायजोनि सुंद' फोरमायथि

आसामा सा-सानजा भारतनि दरसे रायजो, जाय बेनि दोहोनि हारिमुवारि उनमोनथाय, सोमखोर साहा बागान, गोबां दैमा दैसा आरो गुबुन गुबुन हारिफोरनि थाखाय मुंदांखा।

बुहुमखौरां:

भारतनि सा-सानजा ओनसोलनि दरखं मोखां महरै, आसामा अरुणाचल प्रदेश, नागालेण्ड, मनिपुर, मिजराम, त्रिपुरा, मेघालय आरो सोनाब बंग'नि सिमाजों लोगोसे बांग्लादेश आरो भुटाननि हादर गेजेरारि सिमाफोरजों सिमासे। रायजोनि बांसिन हायेनफोरा बुरलुंबुथुर सेरफाङाव दं, जायनि बिखाजों भारतनि मोनसे गाहाइ दैमा बुरलुंबुथुर दैमाया बोहैलाङो, आरो आबाद मावनायनि थाखाय हासार गोनां हायेन सोरजियो। रायजोनि खोला बाहागोआ बराक सेरफांआव दं, जायनि गेजेरजों बराक दैमाया बोहैलाङो। रायजोनि सा आरो खोला फारसे हाजोआरि ओनसोलफोरबो दङ, जेराव हाग्रानि जिब अरनबारि (Wildlife sanctuaries) आरो हादरारि हाग्रामाफोर (National park), जेरै- काजिरङा हादरारि हाग्रामा दङ, जाय हाग्रामाया थसेल' गं गोनां गान्दानि थाखाय मुंदांखा।

हारिमु आरो सुबुं सानखो:

आसामा गुबुन गुबुन हारियारि सुबुंफोरनि मोनसे बांहारिमुवारि समाज गोनां रायजो। आसामनि सुबुंफोरखौ जयै अस'मिया होननानै मिथिनाय जायो, हारिसाफोर जेरै बर', मिचिं, तिवा, कार्बि, दिमासा, कचारि, राभा आरो गुबुन गुबुन हारिसा आरो हारिसा-नडै हारिफोरनि मोनसे समाजारि गोरोबलायनाया दङ। अस'मिया रावा रायजोनि फोनांजाब राव (लिंगुआ फ्रेंका) आरो ट्राइबेल राव आरो अस'मिया रावनि गुबुन गुबुन रावसाफोरखौ गावजों गाव रायज्लायनो थाखाय बाहायनाय जायो। आसामा आबाद मावनायनि बोथोरखौ फालिनाय फोरबो जेरै- बिहु, बाइखु, बैसागु बादि फोरबोफोरनि थाखाय मिथिजानाय।

रांखान्थि बिथिं :

आसामनि रांखान्थिया गाहायै आबाद-गाहाइ, जेराव साहाया मोनसे गाहाइ आबाद। गुबुन रांखान्थियारि बिथिंफोरा जाबाय थाव आरो मिथिंगायारि गेस दिहुन्नाय, मुगा दिहुन्थाय (गुबैयै मुगा आरो इन्दि खुन्दुं) आरो सि दानाय। बुरलुंबुथुर दैमाया ना हमनाय आरो हादरनि सिङारि दै हान्था-मेलायाव हेफाजाब होयो, बबेखानि रायजोनि मिथिंगायारि समायना आरो जिब अरनबारि थानायनि थाखाय दावबायथाया मोनसे गोनांथार बिफाव लायो।

गासै सुबुं अनजिमा:

2011 माइथायनि सुबुं सानखो बादियै, आसामनि गासै सुबुं अनजिमाया सा 3,12,05,576 (हौवा= 1,59,39,443 सा, आरो हिनजाव = 1,52,66,133 सा)।

लेखा रोंथायनि हार:

भारतनि 2011 मायथाइनि सुबुं सानखोनि बादिब्ला, आसामनि लेखा रोंथायनि हारा 72.19% मोन (हौवाफोरनि लेखारोंथाया 77,85% आरो हिनजावफोरनि लेखारोंथाया 66.27%) । Periodic Labour Force Survey (PLFS) 2025 नि बादिब्ला आसामनि 7 बोसोर आरो बेनि बांसिन बैसोनि सुबुंनि लेखारोंथायनि हारा 88.1% सिम बांदों ।

गाहायाव दिन्थिनाय पेरिअदिक लेबार फर्स सार्भेनि (PLFS) बोसोरारि फोरमायथियाव दावगानायखौ नुनो मोननाय जादों:

PLFS रिपर्ट	आसामनि लेखा रोंथायनि हार {%)	भारतनि लेखा रोंथायनि हार (%)
PLFS 2021-22	87.90	79.7
PLFS 2022-23	77.50	80.3
PLFS 2023-24	87.00	80 9
PLFS 2025	88.10	81.1

भारतनि लेखा रोंनायनि बेखेवथि

हादरनि लेखा रोंनायनि थांखिफोरखौ दावगाहोनो थाखाय मोनसे दावगाफु आगानजों भारत सरकारनि सोलोंथाइ मन्थ्रि आफादनि (Ministry) फरायसालि सोलोंथाइ आरो लेखा रोंनाय बिफाना भारतनि सोमोन्दै नोजोर होनानै लेखा रोंनायनि मोनसे फोसाबलु आरो आबुं फोरमायथि होदों। बे नाजानाया हादरारि सोलोंथाइ बिखान्थि (NEP) 2020 नि थांखिफोरजों गोरोबो आरो ULLAS- *नव भारत साक्षरता कार्यक्रम*नि सिङाव गासै राइजो/हायुङारि खुंथाइनि आबुं लेखा रोंनायखौ गोख्रै मोनहोनो थांखि लायो। बेयो SDG 4.6 खौबो मदद होयो जाय 2030 मायथाइनि गेजेराव गासै लाइमोनफोर आरो बैसोगोराफोरनि बांसिन बाहागो, हौवा आरो हिनजावफोरा लेखा रोंनाय आरो अनजिमा रोंनायखौ मोनफुंनो हानायनि सोमोन्दै । बेखौ नोजोर होनानै, बिफाना लेखा रोंनायनि मोनसे रोखा आरो जथाय बेखेवथि गायसननायनि गोनांथिखौ हमदांनो हादोंन। लेखा रोंनायनि ओंथि बेखेवनाया दायो, **फरायनो, लिरनो आरो बुजिनो हानाय गोहो थामहिनबा डिजिटेल लेखा रोंनाय, राङारि लेखा रोंनाय बायदि गोनांथार** जिउनि रोंगौथिजों लोगोसे सिनायथिनो, बुजिनो, **बेखेवनो आरो सोरजिनो हानाय गोहो**। बे नोजोरा थि खालामो दि साफ्रोमबो सुबुङा समाजाव आबुङै नांथाबनो आरो बिहोमा होनो थाखाय साखा-फारा जायो।

(फुंखा: https://www.pibgov.in/PressReleseDetailm.aspx?PRID=2049494&reg=3&1ang=2)

ULLAS – बिथांखिनि सोमोन्दै:

ULLAS - आ जाबाय भारत सरकारनि सोलोंथाइ मन्थ्रि बिफाननि लेखा रोंथाइ हाबाफारि महरैबो मिथिजानाय सोलोंथाइ आरो लेखा रोंथाइनि मोनसे गोदानथार मावफारि। बेनि नोजोरा जाबाय 15 बोसोर आरो बेनि बांसिन बैसोनि सुबुंफोरनि थाखाय मावसोम हानजाजों दैदेनजानाय (Volunteer-driven) सोलोंथाइ लानाय आरो जिउनां सोलोंनायनि खाबुखौ बांहोनानै भारतखौ "जन जन साक्षर" (साफ्रोमबो नोगोरारि लेखा गोरों) खालामनाय। बे मावफारिया कर्तव्य ब'ध (मावनायनि सांग्रांथि) नि सानस्रियाव रोदा सुनाय आरो थांखि लायो मोगथाङारि गोनांथार जिउनि आदबखौ बांहोनानै लेखा रोंनायनि फारागथिखौ फोजोबनाय।

भारत सोरखारा रांखान्थियारि बोसोर 2022-27 नि थाखाय "गासैनिबो सोलोंथाइ (Education for All)" नोजोरखौ लानानै मिरुजों हेफाजाब होजानाय "गोदान भारत लेखा रोंनाय हाबाफारि (NILP)" मावथांखिखौ गनायथि होदों। आसामाव बे बिथांखिखौ 2023 माइथायनिफ्राय जागायनाय जादों आरो बे बिथांखिखौ हादरसानि गासै मोन 34 (थामजिब्रै) खुंथाइ जिलाफोराव मावफुंनाय जादों।

बैसोगोरा सोलोंथाइनि NEP-2020 नि बोसोनफोरजों लोगोसे, जथाय हादर आफादनि (United Nations) गोजोरथियारि जौगाथाय थांखि (SOG) 4.6 आ बिथोन होयो दि "2030 माइथायनि मादाव गासैबो लाइमोन आरो बैसोगोरा, हौवा आरो हिनजावफोरा लेखा रोंनाय आरो अनजिमा रोंनायखौ मोनफुंनो हायो। बेनिखायनो हादरा 2030 मायथाइसिमाव लेखा रोङैखौ फोजोबनांगोन आरो 100% लेखा रोंनायखौ मोनफुंनो हाथार नांगोन ।

गोजोरथियारि जौगाथाय थांखि (SDG 4) गाहाय थांखिफोरा गाहायाव होनाय बादि:

- 4.1 गासैनिबो थाखाय बेसेन नाङालासे गुदि आरो गेजेर सोलोंथाइ होनाय
- 4.2 उन्दै खुदियाफोरनि सोलोंथाइ आरो जोथोन मोननो हानाय।
- 4.3 खम बेसेननि आरो गुन गोनां आरोंदायारि, फालांगियारि, फरायसालिमा आरो मुलुगसोलोंसालि।
- 4.4 खामानि थिसनथाय आरो गावसुंथायारि आदब
- 4.5 आथोननि फारागथि फोजोबनाय आरो समान थिसनथायखौ थि खालामनाय।
- 4.6 गासैबो लाइमोन आरो बांसिन बैसोगोराफोरा अनजिमा आरो लेखा रोंनायखौ रोखा खालामनाय।
- 4.7 गोजोरथियारि जौगानायनि थाखाय गियान आरो आदब रोंग'थि।

गोदान भारत लेखा रोंनाय हाबाफारिनि (NILP) थांखिफोर:

- गुदि लेखा रोंनाय आरो अनजिमा रोंनाय,
- गोनां जिउनि आदबफोर

- गुदि सोलोंथाइ (Equivalency)
- फालांगियारि आदब जौगाहोनाय, आरो
- 21 थि जौथाइनि नोगोरारिफोरनि थाखाय नांगौ जानाय सोलोंथाइखौ होबाय थानाय।

ULLAS - मावफुंनायनि मावसोलो

1. **मावसोम हानजाफोरनि गेजेरजों मावफुंनाय:**
   बे मावथांखिखौ मावसोम हानजाफोरनि गेजेरजों मावफुंनो थांखि लानाय जादों। मावसोम हानजाफोराव थागोन फरायसालिनि थाखो 5 आरो बेनि गोजौनि फरायसाफोर, NCTE नि TEIs (M.Ed./B.Ed./D.El.Ed./B.T.C./J.B.T. बायदिनि फोरोंगिरि सोलोंथाइ फसंथान) नि गिबि फरायसाफोर, HEIs जों लोगोसे समाजनि सोद्रोमाफोर, NYKS, NSS, NCC बायदिनि मावसोम हानजाफोर, CSOs नि मावसोम हानजा, समाज, नखरारि आइजो, आंगनवाडी मावथिफोर, फोरोंगिरिफोर, गामि पनसायत (PRIs), आरो गुबुन फसंथानफोरनि मावसोम हानजाफोर।
2. **लेखा रोङि आरो VTs नि सार्भे खालामनाय**
   लेखा रोङि आरो मावसोम फोरोंगिरिफोरखौ (VTs) सिनायथिनो थाखाय फरायसालि थाखोआव राइजो/हायुङारि खुंथाइनि जिलाफोरा सार्भे खालामग्राफोरखौ सिनायथिनाय/थिसननाय जागोन।
3. लेखा रोङि (सोलोंसाफोर) आरो मावसोम हानजाफोरखौ सिनायथिनाय।
4. सिनायथिनि उनाव, Tagging/Matching/Batching बिखान्थिखौ आखायाव लानाय जागोन, जेराव सार्भे खालामग्राफोरा सिनायथिजानाय लेखा रोङि सुबुंफोरजों मावसोम फोरोंगिरिफोरखौ (VTs) फोनांजाबगोन, गोरोबहोगोन आरो हानजा खालामगोन।
5. हादरसा लेखा रोंनाय मिरु (SCL): हादरसा सोलोंथाइ-बिसिरसं आरो फोरोंथाइ गथुम (SCERT) आव गायसननाय हादरसायारि लेखा रोंथाइ मिरुआ अफलाइन आरो अनलाइन मोननैबो बिजोंआवनो गुदि फरा बिजाब , बिथोनारि बिजाबसा, सोंलु बिलाइ आरो सोलों फोरों आगजु जागायगोन।
6. सोलोंसाफोरनि सुमोनथाय आरो फोरमानथि:
   - रायजो/हायुङारि खुंथाइफोरा बोसोराव खेबनै सोरखारि/ अनसुंथाइ मोन्नाय फरायसालिफोर, राइजोनि नमा /हल एबा फरायसालिनि खाथि-खाला थानाय गुबुन साबजाथाव जायगाफोराव सुमोनथाय आन्जाद खुंनायनि बिबान थागोन।
   - गेवलां फरायसालिनि हादरारि फसंथान (NIOS) आरो हादरारि लेखारोंनाय मावथांखि खोमथाइया (NLMA) जयै जाफुंसार सोलोंसाफोरनो फोरमान बिलाइ गथायगोन।

ULLAS नि मावफुं थान्दैफोर:

आसामाव मावफुंनाय:

आसामनि रायजोआरि थाखोआव बे बिथांखिखौ Director of Non Formal Adult Education (DNF&AE) नि सिङाव थानाय रायजो लेखारोंनाय मावथांखि खोमथाइनि (SLMA) जोहै बेखेवनो थांगासिनो दङ। जिला खोलोबाव बे मावथांखिखौ थि जिला लेखा रोंनाय मावथांखि खोमथाइनि (District Literacy Mission Authority) गेजेरजों मावफुंनाय जायो।

फोरोंजेनलाइ आरो गाइडबुकजों सोमोन्दो गोनां सोलोंथाइफोरनि थाखाय हादरसायारि सोलोंथाइ बिजिरसं आरो फोरोंथाइ गथुमा (SCERT) हादरसायारि लेखा रोंनाय मिरु (SCL) महरै खामानि मावनाय मिरुनिफ्राय सोलोंनाय मुवाफोरखौ आजावो आरो बेफोरखौ मोनब्रै रावसिम राव दानस्लायहोयो। आसामनि हारिमु आरो बिथिंखौ दिन्थिनो थाखाय मुवाफोरखौबो मोजाङै सोलायनाय जादों।

नोजोरगोनां आयदाफोरा जाबाय:

गुदि लेखा रोंनाय आरो अनजिमा रोंनाय: लेखा रोंनाय नङै लाइमोन आरो बैसोगोराफोरनो गुदि फरायनाय, लिरनाय आरो सानखान्थि फोरोंनाय।

गोनांथार जिउ आदब: सावस्रि, साखोन-सिखोन, राङारि लेखा रोंनाय, डिजिटेल रोंग'थि आरो आबहावायारि बिबाननि सायाव सांग्रांथि।

मावसोमबाद: फरायसा, फोरोंगिरि, आजिरा लानाय रोंगौथि गोनां आरो समाजनि सोद्रोमाफोरखौ ULLAS मित्र (मावसोम फोरोंगिरि) महरै फुस्लायनानै हाबा मावहोनाय।

ओनसोलारि आयदा: सोलोंनायखौ हारिमुवारि बिथिंजों सोमोन्दो गोनां आरो गोरलैयै मोननो हानाय खालामनो थाखाय असमिया आरो गुबुन गुबुन ओनसोलारि रावफोरखौ बाहायनाय।

आसामनि जिलाफोरनि मावदिन्थि:

- **सोलोंसाफोरनि सिनायथि**: 13 मे 2026 सिमाव गं 2 (नै) जिलाफोर, फारियै हाइलाकान्दी आरो चराइदेव जिलाया 100% सिनायथि मोनबाय। गुबुन गंनै 2 (नै) जिलाफोर, फारियै ग'लाघाट आरो लखिमपुर जिलाया 80% निबो बांसिन सिनायथि मोननो हाबाय।
- **मावसोम फोरोंगिरि सिनायथिनाय**: 13 मे 2026 खालारसिम, खालि गं 1 (गंसे) जिला, हाइलाकान्दीया 80% निबो बांसिन मावसोम फोरोंगिर (VT) सिनायथिखौ मोननो हादों। गुबुन जिलाफोरा दावगानायनि गुबुन गुबुन थाखोफोराव दं।

भारत सोरखारजों दिहुनजानाय नेमखान्थि बादियै, **मावसोम फोरोंगिरिफोरनि** (VTs) रुजुजखाया 1:10

आसामनि जर'खा आखुथाफोर:

- **गोग्लैसोनानै** थानाय राइजोनिसिम सौहैयो थाखाय गामि ओनसोल, **साहा बागान** ओनसोल आरो च'र ओनसोलफोराव राइजोआरि सोलोंथाइ मिरु दं।
- बाहागो लानाय आरो सुबुं फोसावदिंनायखौ थुलुंगा होनो थाखाय लामा फावथाय, साइकेल रेलि, बिफां गायनाय हाबाफारि, समाजारि मेल मिथिं आरो हारिमुवारि हाबाफारि जेरै ULLAS नि सुबुं मेथाइ, सुंद' सावथुन आरो रेडिअ' फोसावनाय बायदि हारिमुवारि हाबाफोरफोरनि गेजेरजों सांग्रांथि फोसावनाय हाबाफारि।

मोनफुंनाय:

- दासिम आसामाव ULLAS नि सिङाव मोन 5 (मोनबा) गुदि लेखा रोंनाय आरो अनजिमा सुमोनथाय आनजाद (FLNATs) खुंफुंबाय। बे गासै गुदि लेखा रोंनाय आरो अनजिमा सुमोनथाय आनजादफोरखौ जमायै 10 लाखनिबो बांसिन सोलोंसाफोरा जाफुंसारै उग्रिसारनो हादों।
- आसामनि ULLAS आ बैसोगोरा लेखा रोङिखौ खमायनाय, आइजो आरो गोग्लैसोनानै थानाय हारिफोरखौ गोख्रों खालामनाय आरो जिउनां सोलोंनायनि हारिमु सोरजिनायाव मदद खालामगासिनो दं। बे दोरोङारि फोरोंनायखौ गोदान मुगानि आगजुफोरजों गलायनानै सोलोंथाइखौ बांसिन बिथिं आरो गोजोरथियारि खालामगासिनो दं।
- आसामनि मोनसे साबसिन खामानिया जाबाय म'रिगाव आरो बारपेटा जिल्लानि जोबथेसालिफोराव FLNAT आनजाद खुंनाय। लेखा गोरों जेल जोबजानाय खैदिफोरा लेखा रोङि खैदिफोर/ जेल जोबसाफोरखौ (UTP) सोलोंथाइ होनो थाखाय **मावसोम** फोरोंगिरि महरै थिसननाय जादोंमोन।

फोजोबनाय:

- ULLAS (समाजाव गासैनिबो जिउनां सोलोंनायनि बुजिनाय) एबा NILP आ **मोनसे** आबुं बिथांखि जायनि थांखिया *गासैनिबो थाखाय सोलोंथाइ* (**Education for All**) **मोनथोरजों** 2030 माइथायसिमाव भारतआव 100% लेखा रोंहोनाय।

- 15 बोसोर बैसोनि बांसिन लेखा रोङि सुबुंफोरखौ सोलोंथाइ होनायाव आसामा मोजाङै खामानि मावगासिनो। मिजिं थिदोंदि बे राइजोआ थाबैनो आबुं लेखा रोंनाय रायजो (fully literate state) फोसावजागोन।
- आसामनि रायजो लेखारोंनाय मावथांखि खोमथाइनि (SLMA) गोख्रों नाजानायाव रायजोनि रोजा-रोजा लेखा रोङि सुबुंफोरा दा लेखा रोङैनि गाज्रि बान्दानिफ्राय उदां जाबाय।

রাজ্যটির সংক্ষিপ্ত পরিচিতি

অসম ভারতের উত্তর-পূর্বাঞ্চলের একটি রাজ্য, যা তার সমৃদ্ধ সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য, সবুজ চা-বাগান, বিস্তৃত নদী ব্যবস্থা এবং বৈচিত্র্যময় জাতিগত সম্প্রদায়ের জন্য পরিচিত।

ভৌগলিক অবস্থান:

ভারতের উত্তর-পূর্বাঞ্চলের প্রবেশদ্বার হিসেবে পরিচিত অসমের সীমানা অরুণাচল প্রদেশ, নাগাল্যান্ড, মণিপুর, মিজোরাম, ত্রিপুরা, মেঘালয় এবং পশ্চিমবঙ্গ এবং বাংলাদেশ ও ভুটানের আন্তরাষ্ট্রীয় সীমানার সঙ্গে যুক্ত । রাজ্যের সমতল ভূমির মধ্য দিয়ে ভারতের অন্যতম প্রধান নদ ব্রহ্মপুত্র প্রবাহিত হয়ে কৃষিকাজের উপযোগী উর্বর ব্রহ্মপুত্র সমভূমি সৃষ্টি করেছে। রাজ্যের দক্ষিণাংশ বরাক উপত্যকায় অবস্থিত, যার মধ্য দিয়ে বরাক নদী প্রবাহিত । রাজ্যের উত্তর ও দক্ষিণের পাহাড়ি অঞ্চল জীববৈচিত্র্যসমৃদ্ধ- যার মধ্যে অন্তর্ভুক্ত বিভিন্ন অভয়ারণ্য ও জাতীয় উদ্যান (যেমনঃএকশৃঙ্গ গণ্ডারের জন্য বিখ্যাত কাজিরাঙা জাতীয় উদ্যান)।

সংস্কৃতি ও জনমিতি:

অসমে বিভিন্ন জাতিগোষ্ঠীর সমন্বয়ে গঠিত এক বহু-সাংস্কৃতিক সমাজ ব্যবস্থা বিদ্যমান। এখানকার অধিবাসীরা সামগ্রিকভাবে "অসমিয়া" নামে পরিচিত। এটি বোড়ো, মিশিং, তিওয়া, কার্বি, ডিমাসা, কাছাড়ি, রাভা এবং অন্যান্য জনজাতীয় ও অ-জনজাতীয় সম্প্রদায়ের এক সামাজিক মিশ্রণ। অসমিয়া ভাষা রাজ্যের প্রধান যোগাযোগের মাধ্যম (লিঙ্গুয়া ফ্রাঙ্কা), তবে বিভিন্ন গোষ্ঠী নিজেদের মধ্যে যোগাযোগের জন্য অসমিয়া ভাষার বিভিন্ন উপভাষা ও নিজস্ব জনজাতীয় ভাষা ব্যবহার করে থাকে। অসম তার প্রাণবন্ত উৎসবের জন্য পরিচিত- যেমন বিহু, বৈখু, বৈসাগু ইত্যাদি- যা মূলত ফসল তোলার ঋতুকে কেন্দ্র করে উদযাপিত হয়।

অর্থনীতি:

অসমের অর্থনীতি মূলত কৃষি-নির্ভর, এবং চা এখানকার একটি প্রধান ফসল। অন্যান্য অর্থনৈতিক কর্মকাণ্ডের মধ্যে রয়েছে তেল ও প্রাকৃতিক গ্যাস উৎপাদন, রেশম উৎপাদন (বিশেষ করে মুগা ও এড়ি রেশম) এবং তাঁতশিল্প। ব্রহ্মপুত্র নদের মৎস্য উৎপাদন ও অভ্যন্তরীণ জলপথ পরিবহনে সহায়তা করে। পাশাপাশি রাজ্যের প্রাকৃতিক সৌন্দর্য ও বন্যপ্রাণীর পর্যটন শিল্পে গুরুত্বপূর্ণ ভূমিকা পালন করে।

মোট জনসংখ্যা:

২০১১ সালের আদমশুমারি অনুযায়ী, অসমের মোট জনসংখ্যা ৩,১২,০৫,৫৭৬ জন।

পুরুষ: ১,৫৯,৩৯,৪৪৩ জন

মহিলা: ১,৫২,৬৬,১৩৩ জন।

সাক্ষরতার হার:

২০১১ সালের ভারতের আদমশুমারি অনুযায়ী, অসমের সাক্ষরতার হার ছিল ৭২.১৯% (পুরুষ সাক্ষরতার হার ৭৭.৮৫% এবং মহিলা সাক্ষরতার হার ৬৬.২৭%)। পিরিয়ডিক লেবার ফোর্স সার্ভে (PLFS) বা পর্যায়ক্রমিক শ্রমশক্তি জরিপ ২০২৫-এর তথ্য অনুযায়ী, ৭ বছর ও তার বেশি বয়সী ব্যক্তিদের ক্ষেত্রে অসমের সাক্ষরতার হার বেড়ে ৮৮.১% -এ দাঁড়িয়েছে।

নিচে দেওয়া (PLFS) –এর ধারাবাহিক বার্ষিক প্রতিবেদনগুলিতে এই অগ্রগতির প্রতিফলন দেখা যায়:

PLFS প্রতিবেদন	অসমের সাক্ষরতার হার (%)	ভারতের সাক্ষরতার হার (%)
PLFS ২০২১–২২	৮৭.৯০	৭৯.৭
PLFS ২০২২–২৩	৭৭.৫০	৮০.৩
PLFS ২০২৩–২৪	৮৭.০০	৮০.৯
PLFS ২০২৫	৮৮.১০	৮১.১

(তথ্যসূত্র: https://www.pib.gov.in/PressReleseDetailm.aspx?PRID=2049494®=3&lang=2)

ভারতে সাক্ষরতার সংজ্ঞা

জাতীয় সাক্ষরতা লক্ষ্যকে এগিয়ে নেওয়ার একটি প্রগতিশীল পদক্ষেপ হিসেবে, ভারত সরকারের শিক্ষা মন্ত্রণালয়ের স্কুল শিক্ষা ও সাক্ষরতা বিভাগ ভারতীয় প্রেক্ষাপটের উপযোগী একটি পরিমার্জিত ও বিস্তৃত সাক্ষরতার সংজ্ঞা প্রকাশ করেছে।

এই উদ্যোগটি জাতীয় শিক্ষা নীতি (NEP) ২০২০-এর উদ্দেশ্যের সঙ্গে সামঞ্জস্যপূর্ণ এবং উল্লাস (ULLAS) – নব ভারত সাক্ষরতা কর্মসূচি-এর অধীনে সমস্ত রাজ্য ও কেন্দ্রশাসিত অঞ্চলে পূর্ণ সাক্ষরতা অর্জনের প্রক্রিয়াকে ত্বরান্বিত করার লক্ষ্য রাখে। এটি টেকসই উন্নয়ন লক্ষ্য (SDG) ৪.৬-কেও সমর্থন করে, যার উদ্দেশ্য হলো ২০৩০ সালের মধ্যে সকল যুবক-যুবতী এবং উল্লেখযোগ্য সংখ্যক প্রাপ্তবয়স্ক নারী-পুরুষের সাক্ষরতা ও গণনাদক্ষতা নিশ্চিত করা। এই প্রেক্ষাপটে, বিভাগটি উপলব্ধি করেছে যে সাক্ষরতার একটি স্পষ্ট ও অন্তর্ভুক্তিমূলক সংজ্ঞা প্রয়োজন, যা কেবল পড়া ও লেখার মৌলিক দক্ষতার মধ্যে সীমাবদ্ধ নয়।

এখন সাক্ষরতাকে সংজ্ঞায়িত করা হবে এভাবে—"বোধগম্যতার সঙ্গে পড়তে, লিখতে এবং গণনা করতে পারার সক্ষমতা; অর্থাৎ শনাক্ত করা, বোঝা, ব্যাখ্যা করা এবং সৃষ্টিশীলভাবে প্রকাশ করতে পারা, পাশাপাশি ডিজিটাল সাক্ষরতা, আর্থিক সাক্ষরতা ইত্যাদির মতো গুরুত্বপূর্ণ জীবনদক্ষতা অর্জন করা।" এই দৃষ্টিভঙ্গি নিশ্চিত করে যে ব্যক্তিরা সমাজে পূর্ণাঙ্গভাবে অংশগ্রহণ করতে এবং অবদান রাখতে সক্ষম হন।

ULLAS – প্রকল্প সম্পর্কে:

ULLAS (Understanding Lifelong Learning for All in Society): হচ্ছে ভারত সরকারের শিক্ষা মন্ত্রালয়ের অধীন নবভারত সাক্ষরতা কার্যক্রম হিসাবে পরিচিত শিক্ষা ও সাক্ষরতার একটি পদক্ষেপ। এর মূল লক্ষ্য হলো "জন জন সাক্ষর" (প্রত্যেক নাগরিক সাক্ষর) গড়ে তোলা। এজন্য ১৫ বছর ও তদূর্ধ্ব বয়সী ব্যক্তিদের জন্য স্বেচ্ছাসেবক-নেতৃত্বাধীন শিক্ষা ও আজীবন শিক্ষার সুযোগ সম্প্রসারণ করা হয়। এই কর্মসূচি "কর্তব্য বোধ" (দায়িত্ববোধ)-এর চেতনায় পরিচালিত এবং সাক্ষরতার ঘাটতি দূর করার পাশাপাশি ব্যবহারিক ও গুরুত্বপূর্ণ জীবনদক্ষতা বিকাশের লক্ষ্য নিয়ে কাজ করে।

ভারত সরকার ২০২২-২৭ অর্থবছরের জন্য কেন্দ্রীয়ভাবে পৃষ্ঠপোষকতাপ্রাপ্ত "নিউ ইন্ডিয়ালিটারেসি প্রোগ্রাম (NILP)" অনুমোদন করে, যার মূল লক্ষ্য "সবার জন্য শিক্ষা"।

আসামে এই প্রকল্প ২০২৩ সাল থেকে চালু হয়েছে এবং বর্তমানে রাজ্যের ৩৪টি প্রশাসনিক জেলায় বাস্তবায়িত হচ্ছে।

প্রাপ্তবয়স্ক শিক্ষার ক্ষেত্রে জাতীয় শিক্ষা নীতি (NEP)-২০২০-এর সুপারিশের পাশাপাশি, জাতিসংঘের টেকসই উন্নয়ন লক্ষ্য (SDG) ৪.৬-এ বলা হয়েছে— "২০৩০ সালের মধ্যে সকল যুবক-যুবতী ও প্রাপ্তবয়স্ক নারী-পুরুষের সাক্ষরতা ও গণনাদক্ষতা নিশ্চিত করতে হবে।" তাই ২০৩০ সালের মধ্যে নিরক্ষরতা দূর করে ১০০% সাক্ষরতা অর্জন করা দেশের জন্য অত্যন্ত গুরুত্বপূর্ণ।

SDG-4 এর প্রধান লক্ষ্যসমূহ:

৪.১ সকলের জন্য বিনামূল্যে প্রাথমিক ও মাধ্যমিক শিক্ষা সম্পন্ন করা।
৪.২ প্রারম্ভিক শৈশবকালীন শিক্ষা ও পরিচর্যার সুযোগ নিশ্চিত করা।
৪.৩ সাশ্রয়ী ও মানসম্মত কারিগরি, বৃত্তিমূলক, উচ্চতর ও বিশ্ববিদ্যালয় শিক্ষা নিশ্চিত করা।
৪.৪ কর্মসংস্থান ও উদ্যোক্তা হওয়ার জন্য প্রয়োজনীয় দক্ষতা অর্জনের সুযোগ বৃদ্ধি করা।
৪.৫ লিঙ্গভিত্তিক বৈষম্য দূর করা এবং সমান সুযোগ নিশ্চিত করা।
৪.৬ সকল যুবক-যুবতী এবং অধিকাংশ প্রাপ্তবয়স্কের সাক্ষরতা ও গণনা দক্ষতা নিশ্চিত করা।
৪.৭ টেকসই উন্নয়নের জন্য প্রয়োজনীয় জ্ঞান ও দক্ষতা অর্জন নিশ্চিত করা।

NILP-এর উদ্দেশ্যসমূহ:

- মৌলিক সাক্ষরতা ও গণনাদক্ষতা (Foundational Literacy and Numeracy)
- গুরুত্বপূর্ণ জীবনদক্ষতা (Critical Life Skills)
- মৌলিক শিক্ষা বা সমমানের শিক্ষা (Basic Education/Equivalency)
- বৃত্তিমূলক দক্ষতা উন্নয়ন (Vocational Skills Development), এবং
- অব্যাহত শিক্ষা (Continuing Education), যা ২১শ শতাব্দীর একজন নাগরিকের জন্য অপরিহার্য।

ULLAS – বাস্তবায়ন কৌশল:

১. স্বেচ্ছাসেবকদের মাধ্যমে বাস্তবায়ন:

এই প্রকল্পটি স্বেচ্ছাসেবকদের মাধ্যমে বাস্তবায়নের পরিকল্পনা করা হয়েছে। স্বেচ্ছাসেবকদের মধ্যে অন্তর্ভুক্ত থাকবেন— পঞ্চম শ্রেণি ও তদূর্ধ্বশ্রেণির শিক্ষার্থীরা, শিক্ষক শিক্ষা প্রতিষ্ঠান (TEIs)-এর প্রাক-সেবাকালীন শিক্ষার্থীরা (যেমন M.Ed., B.Ed., D.El.Ed., B.T.C., J.B.T. ইত্যাদি কোর্সের শিক্ষার্থী), যা NCTE-এর অধীন, উচ্চশিক্ষা প্রতিষ্ঠান (HEIs)-এর সদস্যবৃন্দ, NYKS, NSS, NCC প্রভৃতি সংস্থার স্বেচ্ছাসেবক, CSO-র স্বেচ্ছাসেবক, সমাজের অন্যান্য সদস্য, গৃহিণী, অঙ্গনওয়াড়ি কর্মী, শিক্ষক, পঞ্চায়েত রাজ প্রতিষ্ঠান PRI এর সদস্য এবং অন্যান্য প্রতিষ্ঠানের প্রতিনিধিরা।

২. নিরক্ষর ব্যক্তি ও স্বেচ্ছাসেবক শিক্ষকদের (VTs) সমীক্ষা পরিচালনা:

রাজ্য ও কেন্দ্রশাসিত অঞ্চলের জেলাগুলি বিদ্যালয়পর্যায়েজরিপকারীদের চিহ্নিত ও নিয়োগ করবে, যাতে নিরক্ষর ব্যক্তি এবং স্বেচ্ছাসেবক শিক্ষক (VTs)-দের শনাক্ত করা যায়।

৩. নিরক্ষর (শিক্ষার্থী) এবং স্বেচ্ছাসেবকদের সনাক্তকরণ:

নিরক্ষর শিক্ষার্থী ও স্বেচ্ছাসেবকদের চিহ্নিত করা হবে।

৪. ট্যাগিং, ম্যাচিং ও ব্যাচিংপ্রক্রিয়া:

সনাক্তকরণের পর ট্যাগিং, ম্যাচিং এবং ব্যাচিংপ্রক্রিয়া সম্পন্ন করা হবে। জরিপকারীরাউপযুক্তভাবে স্বেচ্ছাসেবক শিক্ষক (VTs)-দের চিহ্নিত নিরক্ষর শিক্ষার্থীদের সঙ্গে যুক্ত (ম্যাচ) করে ব্যাচভুক্ত করবেন।

৫. রাজ্য সাক্ষরতা কেন্দ্র (SCL):

রাজ্যিক শিক্ষা গবেষনা এবং প্রশিক্ষণ পরিষদে স্থাপিত রাজ্যিক সাক্ষরতা কেন্দ্র অনলাইন ও অফলাইন এই দুই ব্যবস্থার দ্বারা প্রাথমিক পাঠ্যপুস্তক, নির্দেশিকা পুস্তক, প্রশ্নপত্র এবং লিখনি সম্ভার সরবরাহ করবে।

৬. শিক্ষার্থীদের মূল্যায়ন ও সনদ প্রদান:

রাজ্য ও কেন্দ্রশাসিত অঞ্চলগুলি বছরে দুইবার মূল্যায়ন পরীক্ষা পরিচালনার জন্য দায়িত্বপ্রাপ্ত থাকবে। এই পরীক্ষাগুলি সরকারি/সরকারি – সহায়তাপ্রাপ্ত বিদ্যালয়, কমিউনিটি হল অথবা বিদ্যালয়ের নিকটবর্তী অন্য কোনো উপযুক্ত স্থানে অনুষ্ঠিত হবে। ন্যাশনাল ইনস্টিটিউট অব ওপেন স্কুলিং (NIOS) এবং ন্যাশনাল লিটারেসি মিশন অথরিটি (NLMA) যৌথভাবে সফল শিক্ষার্থীদের সনদপত্র প্রদান করবে।

ULLAS-এর বাস্তবায়নকারী সংস্থাসমূহ:

জাতীয় স্তর (National Level)

জাতীয় সাক্ষরতা মিশন কর্তৃপক্ষ (NLMA): স্কুল শিক্ষা ও সাক্ষরতা বিভাগ, শিক্ষা মন্ত্রণালয়

গভর্নিং কাউন্সিল (Governing Council - GC)

- প্রধান: শিক্ষা মন্ত্রী
- ভাইস চেয়ারম্যান: প্রতিমন্ত্রী
- সদস্য-সচিব: যুগ্ম সচিব (বয়স্ক শিক্ষা)

কার্যনির্বাহী কমিটি (Executive Committee - EC)

প্রধান: সচিব (SE & L)

সদস্য-সচিব: পরিচালক (বয়স্ক শিক্ষা)

রাজ্য / কেন্দ্রশাসিত অঞ্চল স্তর (State/UT Level)

রাজ্য সাক্ষরতা মিশন কর্তৃপক্ষ (SLMA)

গভর্নিং কাউন্সিল (GC)

প্রধান: রাজ্য/কেন্দ্রশাসিত অঞ্চলের শিক্ষা মন্ত্রী

কার্যনির্বাহী কমিটি (EC)

প্রধান:রাজ্য/কেন্দ্রশাসিত অঞ্চলের শিক্ষা সচিব

জেলা স্তর (District Level)

জেলা বাস্তবায়ন কাঠামো

স্থানীয় প্রেক্ষাপট অনুযায়ী রাজ্য/কেন্দ্রশাসিত অঞ্চল দ্বারা এটি পরিকল্পিত।

রাজ্যের শিক্ষা বিভাগ

- এর অন্তর্ভুক্তঃ রাজ্য শিক্ষা বিভাগ DIETs, BRCs, CRCs এবং
- অন্যান্য সরকারি বিভাগ ও সংস্থা

ব্লক / স্থানীয় সংস্থা / বিদ্যালয় স্তর

- বাস্তবায়ন, পরিকল্পনা এবং পর্যবেক্ষণ গ্রামীণ এবং শহুরে উভয় অঞ্চলের জন্য

<u>অসমে বাস্তবায়ন:</u>

আসামে এই কর্মসূচি রাজ্য স্তরে State Literacy Mission Authority (SLMA)-এর মাধ্যমে বাস্তবায়িত হচ্ছে, যা Directorate of Non-Formal and Adult Education (DNF&AE), Assam-এর অধীনে পরিচালিত। জেলা স্তরে, আসামের বিভিন্ন জেলায় সংশ্লিষ্ট District Literacy Mission Authorities (DLMA)-এর মাধ্যমে এই কর্মসূচি বাস্তবায়ন করা হয়।

প্রাইমার ও নির্দেশিকা (Guidebook)-সংক্রান্ত শিক্ষামূলক কার্যক্রমের জন্য State Council of Educational Research and Training (SCERT), যা State Centre for Literacy (SCL) হিসেবে কাজ করে, কেন্দ্র থেকে শিক্ষাসামগ্রী গ্রহণ করে এবং সেগুলো চারটি ভাষায় অনুবাদ করে। এছাড়াও, আসামের সংস্কৃতি ও প্রেক্ষাপট প্রতিফলিত করার জন্য শিক্ষাসামগ্রী গুলো উপযুক্তভাবে সংশোধন করা হয়।

<u>প্রধান কার্যক্ষেত্র সমূহ:</u>

মৌলিক সাক্ষরতা ও গণনাদক্ষতা (Foundational Literacy & Numeracy) : নিরক্ষর যুবক-যুবতী ও প্রাপ্তবয়স্কদের পড়া, লেখা এবং মৌলিক গণিত শেখানো।

গুরুত্বপূর্ণ জীবনদক্ষতা (Critical Life Skills): স্বাস্থ্য, পরিচ্ছন্নতা, আর্থিক সাক্ষরতা, ডিজিটাল দক্ষতা এবং পরিবেশগত দায়িত্ব সম্পর্কে সচেতনতা বৃদ্ধি।

স্বেচ্ছাসেবামূলক অংশগ্রহণ (Volunteerism): শিক্ষার্থী, শিক্ষক, অবসরপ্রাপ্ত পেশাজীবী এবং সমাজের সদস্যদের ULLAS Mitra (স্বেচ্ছাসেবক শিক্ষক) হিসেবে যুক্ত করা।

স্থানীয়কৃতবিষয়বস্তু (Localized Content): অসমীয়া এবং অন্যান্য আঞ্চলিক ভাষা ব্যবহার করে শিক্ষাকে সাংস্কৃতিকভাবে প্রাসঙ্গিক ও সহজলভ্য করা।

<u>অসমের জেলাগুলোর কর্মদক্ষতা:</u>

- **শিক্ষার্থী (Learner) শনাক্তকরণ:** ১৩ মে ২০২৬ পর্যন্ত— হাইলাকান্দি এবং চরাইদেও জেলা ১০০% শিক্ষার্থী শনাক্তকরণ সম্পন্ন করেছে। গোলাঘাট এবং লখিমপুর জেলা ৮০%-এর বেশি শিক্ষার্থী শনাক্তকরণ অর্জন করেছে।

- **স্বেচ্ছাসেবক শিক্ষক (VT) শনাক্তকরণ :** ১৩ মে ২০২৬ পর্যন্ত— শুধুমাত্র হাইলাকান্দি জেলা ৮০%-এর বেশি স্বেচ্ছাসেবক শিক্ষক (VT) শনাক্তকরণ সম্পন্ন করেছে। অন্যান্য জেলাগুলি বিভিন্ন পর্যায়ে অগ্রগতি অর্জন করছে।ভারত সরকারের নির্দেশিকা অনুযায়ী, শিক্ষার্থী (Learners) ও স্বেচ্ছাসেবক শিক্ষক (Volunteer Teachers - VTs)-এর আদর্শ অনুপাত হলো ১ : ১০

অসমের বিশেষ বৈশিষ্ট্যসমূহ:

- প্রান্তিক জনগোষ্ঠীর কাছে পৌঁছানোর জন্য গ্রামীণ এলাকা, চা-বাগান অঞ্চল এবং চরাঞ্চলে কমিউনিটি লার্নিং সেন্টার স্থাপন করা হয়েছে।
- অংশগ্রহণ বৃদ্ধি এবং গণসচেতনতা সৃষ্টির জন্য বিভিন্ন স্থানীয় কার্যক্রমের মাধ্যমে সচেতনতা অভিযান পরিচালনা করা হয়

অর্জনসমূহ (Achievements):

- এখন পর্যন্ত আসামে ULLAS-এর অধীনে ৫টি মৌলিক সাক্ষরতা ও গণনাদক্ষতা মূল্যায়ন পরীক্ষা (FLNAT) অনুষ্ঠিত হয়েছে। সম্মিলিতভাবে ১০ লক্ষেরও বেশি শিক্ষার্থী এসব পরীক্ষায় সফলভাবে উত্তীর্ণ হয়েছে।
- আসামে ULLAS প্রাপ্তবয়স্ক নিরক্ষরতা হ্রাস, নারী ও প্রান্তিক জনগোষ্ঠীর ক্ষমতায়ন এবং আজীবন শিক্ষার সংস্কৃতি গড়ে তুলতে সহায়তা করছে। প্রথাগত শিক্ষার সঙ্গে আধুনিক উপকরণের সমন্বয়ের মাধ্যমে এটি শিক্ষাকে আরও অন্তর্ভুক্তিমূলক ও টেকসই করে তুলছে।
- আসামের অন্যতম সেরা উদ্যোগ ছিল মরিগাঁও ও বরপেটা জেলার কারাগারগুলোতে FLNAT পরিচালনা করা। সেখানে সাক্ষর বন্দিদের স্বেচ্ছাসেবক শিক্ষক হিসেবে যুক্ত করে নিরক্ষর বন্দি ও বিচারাধীন বন্দিদের (UTPs) শিক্ষা প্রদান করা হয়েছে।

উপসংহার (Conclusion):

- ULLAS (Understanding Lifelong Learning for All in Society) বা NILP একটি সমন্বিত কর্মসূচি, যার লক্ষ্য "সবার জন্য শিক্ষা (Education for All)" এই মূলমন্ত্র নিয়ে ২০৩০ সালের মধ্যে ভারতে ১০০% সাক্ষরতা অর্জন করা।

- ১৫ বছর ও তদূর্ধ্ব বয়সী নিরক্ষর জনগোষ্ঠীকে শিক্ষিত করার ক্ষেত্রে আসাম উল্লেখযোগ্য সাফল্য অর্জন করছে। আশা করা হচ্ছে, খুব শীঘ্রই রাজ্যটিকে "সম্পূর্ণ সাক্ষর (Fully Literate)" রাজ্য হিসেবে ঘোষণা করা হবে।
- SLMA, Assam-এর আন্তরিক ও নিরলস প্রচেষ্টার ফলে রাজ্যের হাজার হাজার নিরক্ষর মানুষ আজ নিরক্ষরতার অভিশাপ থেকে মুক্তি লাভ করেছে।

ৰাজ্যখনৰ চমু অৱলোকন

অসম ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ এখন অন্যতম ৰাজ্য। এই ৰাজ্য ইয়াৰ চহকী সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য, সেউজীয়া চাহ বাগিচা, বিস্তৃত নদী প্ৰণালী আৰু নৃগোষ্ঠীয় বৈশিষ্ট্যৰ বাবে পৰিচিত।

ভূগোল:

ভাৰতৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ প্ৰৱেশদ্বাৰ স্বৰূপ অসম ৰাজ্যখন অৰুণাচল প্ৰদেশ, নাগালেণ্ড, মণিপুৰ, মিজোৰাম, ত্ৰিপুৰা, মেঘালয় আৰু পশ্চিমবংগৰ লগতে চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰ বাংলাদেশ আৰু ভূটানৰ সৈতে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সীমান্তৰে পৰিবেষ্টিত। ৰাজ্যখনৰ বেছিভাগ সমতল ভূমি ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত অৱস্থিত। ইয়াৰ মাজেৰে ভাৰতৰ অন্যতম প্ৰধান নদী ব্ৰহ্মপুত্ৰ বৈ গৈছে৷ এই নদীয়ে কৃষিকাৰ্যৰ বাবে উপযোগী সাৰুৱা সমভূমিৰ সৃষ্টি কৰিছে। ৰাজ্যখনৰ দক্ষিণাঞ্চল বৰাক উপত্যকাত অৱস্থিত যাৰ মাজেৰে বৰাক নদী বৈ গৈছে। ৰাজ্যখনৰ উত্তৰ আৰু দক্ষিণত পাহাৰীয়া অঞ্চল আছে৷ ইয়াত এশিঙীয়া গঁড়ৰ বাবে বিখ্যাত কাজিৰঙা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ দৰে বহুতো বন্যপ্ৰাণী অভয়াৰণ্য জৈৱ-বৈচিত্ৰ্যৰ সমাহাৰ ঘটিছে।

সংস্কৃতি আৰু জনগাঁথনি:

অসম কেইবাটাও জনগোষ্ঠীৰ সৈতে এখন বৈচিত্ৰ্যময় সমাজৰ আবাসভূমি। অসমৰ লোকসকলক সামগ্ৰিকভাৱে অসমীয়া বুলি জনা যায়। ই হ'ল যি বড়ো, মিচিং, তিৱা, কাৰ্বি, ডিমাচা, কছাৰী, ৰাভা আৰু অন্যান্য বিভিন্ন জনজাতীয় আৰু অজনজাতীয় গোষ্ঠীৰ এক সামাজিক সংমিশ্ৰণ। অসমীয়া হৈছে ৰাজ্যখনৰ যোগাযোগৰ প্ৰধান উমৈহতীয়া ভাষা (lingua franca) আৰু গোটসমূহৰ দ্বাৰা অভ্যন্তৰীণভাৱে যোগাযোগ কৰিবলৈ অসমীয়াৰ বিভিন্ন উপভাষা আৰু জনজাতীয় ভাষাসমূহ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। অসম ইয়াৰ কৃষিভিত্তিক উৎসৱসমূহ যেনে বিহু, বাইখু, বৈশাগু আদিৰ বাবে পৰিচিত ।

অৰ্থনীতি:

অসমৰ অৰ্থনীতি মূলতঃ কৃষিভিত্তিক; চাহ ইয়াৰ এক প্ৰধান শস্য। অন্যান্য অৰ্থনৈতিক কাৰ্যকলাপসমূহৰ ভিতৰত তেল আৰু প্ৰাকৃতিক গেছ উৎপাদন, ৰেচম উৎপাদন (বিশেষকৈ মুগা আৰু এৰী ৰেচম) আৰু বয়ন শিল্প অন্তৰ্ভুক্ত। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীয়ে মীন পালন আৰু আভ্যন্তৰীণ জল পৰিবহণত সহায় কৰে; আনহাতে ৰাজ্যখনৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য আৰু বন্যপ্ৰাণীৰ বাবে পৰ্যটনে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।

মুঠ জনসংখ্যা:

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি, অসমৰ মুঠ জনসংখ্যা হৈছে **৩,১২,০৫,৫৭৬** (পুৰুষ= **১,৫৯,৩৯,৪৪৩** আৰু মহিলা= **১,৫২,৬৬,১৩৩**)।

সাক্ষৰতাৰ হাৰ:

২০১১ চনৰ ভাৰতৰ লোকপিয়ল অনুসৰি, **অসম**ৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ আছিল **৭২.১৯%** (য'ত পুৰুষৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ ৭৭.৮৫% আৰু মহিলাৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ ৬৬.২৭%)। আনহাতে, 'পিৰিঅ'ডিক লেবাৰ ফৰ্চ ছাৰ্ভে' (PLFS) ২০২৫-ৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি, ৭ বছৰ বা তাৰ ওপৰৰ বয়সৰ লোকসকলৰ ক্ষেত্ৰত অসমৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ বৃদ্ধি পাই **৮৮.১%** হৈছেগৈ।

অসমৰ এই প্ৰগতিৰ ধাৰা তলত উল্লেখ কৰা ক্ৰমাগত 'পিৰিঅ'ডিক লেবাৰ ফৰ্চ ছাৰ্ভে' (PLFS) ৰ বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদনসমূহত সুন্দৰকৈ প্ৰতিফলিত হৈছে:

PLFS প্ৰতিবেদন	**অসমৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ (%)**	**ভাৰতৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ (%)**
PLFS ২০২১-২২	৮৭.৯০	৭৯.৭
PLFS ২০২২-২৩	৭৭.৫০	৮০.৩
PLFS ২০২৩-২৪	৮৭.০০	৮০.৯
PLFS ২০২৫	৮৮.১০	৮১.১

ভাৰতত সাক্ষৰতাৰ সংজ্ঞা

দেশৰ সাক্ষৰতাৰ লক্ষ্যক আৰু এখোজ আগুৱাই লৈ যোৱাৰ এক প্ৰগতিশীল পদক্ষেপ হিচাপে, ভাৰত চৰকাৰৰ শিক্ষা মন্ত্ৰালয়ৰ স্কুলীয়া শিক্ষা আৰু সাক্ষৰতা বিভাগে ভাৰতীয় প্ৰেক্ষাপটৰ সৈতে খাপ খোৱাকৈ সাক্ষৰতাৰ এক পৰিশোধিত তথা ব্যাপক সংজ্ঞা দাঙি ধৰিছে। এই প্ৰচেষ্টা 'ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি' (NEP) ২০২০-ৰ উদ্দেশ্যসমূহৰ সৈতে সংগতিপূৰ্ণ আৰু ইয়াৰ লক্ষ্য হৈছে ULLAS (উল্লাস - নৱ ভাৰত সাক্ষৰতা কাৰ্যক্ৰম) ৰ অধীনত সকলো ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলতে পূৰ্ণ সাক্ষৰতা অৰ্জন প্ৰক্ৰিয়াক ক্ষিপ্ৰতৰ কৰি তোলা। ই বহনক্ষম উন্নয়নৰ লক্ষ্য (SDG) ৪.৬ কো সমৰ্থন কৰে। ইয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে ২০৩০ চনৰ ভিতৰত সকলো যুৱক-যুৱতী আৰু বুজনসংখ্যক প্ৰাপ্তবয়স্ক পুৰুষ-মহিলাই যাতে সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যাজ্ঞান অৰ্জন কৰিব পাৰে, তাক নিশ্চিত কৰা।

এই কথাৰ ওপৰত আলোকপাত কৰি বিভাগে সাক্ষৰতাৰ এক স্পষ্ট আৰু অন্তৰ্ভুক্তিমূলক সংজ্ঞা নিৰূপণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুভৱ কৰিছে। ই কেৱল আখৰ লিখা আৰু পঢ়িব পৰা প্ৰাথমিক দক্ষতাতকৈও বহুদূৰ বিস্তৃত। এতিয়াৰে পৰা সাক্ষৰতাক এইদৰে সংজ্ঞায়িত কৰা হ'ব:

"**বোধগম্যতাৰে পঢ়িব, লিখিব আৰু গণনা কৰিব পৰা ক্ষমতা, অৰ্থাৎ– যিকোনো বিষয় চিনাক্ত কৰা, বুজি পোৱা, ব্যাখ্যা কৰা আৰু সৃষ্টি কৰাৰ সামৰ্থ্য; ইয়াৰ লগতে ডিজিটেল সাক্ষৰতা, বিত্তীয় সাক্ষৰতা আদিৰ দৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ জীৱনমুখী দক্ষতাসমূহো ইয়াৰ অন্তৰ্ভুক্ত হ'ব।**" এই দৃষ্টিভংগীয়ে প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিক সমাজত সক্ৰিয়ভাৱে জড়িত হ'বলৈ আৰু দেশৰ প্ৰগতিত নিজৰ বৰঙণি যোগাবলৈ সম্পূৰ্ণৰূপে উপযুক্ত কৰি তুলিব।

ULLAS – আচঁনিখনৰ বিষয়ে:

ULLAS (Understanding Lifelong Learning for All in Society - সমাজৰ সকলোৰে বাবে চিৰন্তণ শিক্ষাৰ বোধগম্যতা) হৈছে ভাৰত চৰকাৰৰ শিক্ষা মন্ত্ৰ্যালয়ৰ 'নৱ ভাৰত সাক্ষৰতা কাৰ্যক্ৰম' (New India Literacy Programme- NILP) হিচাপেও জনাজাত শিক্ষা আৰু সাক্ষৰতাৰ এক অভিনৱ পদক্ষেপ। ইয়াৰ মূল লক্ষ্য হৈছে ১৫ বছৰ বা তাৰ ওপৰৰ বয়সৰ লোকসকলৰ মাজত স্বেচ্ছাসেৱামূলক শিক্ষা আৰু জীৱনজোৰা শিকনৰ সুযোগসমূহ প্ৰসাৰিত কৰি ভাৰতবৰ্ষক "জন জন সাক্ষৰ" (প্ৰতিগৰাকী নাগৰিককে সাক্ষৰ) কৰি তোলা। এই কাৰ্যসূচীৰ মূল আধাৰ হৈছে 'কৰ্তব্যবোধ' (sense of duty) আৰু ইয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে ব্যাৱহাৰিক জীৱনৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ দক্ষতাসমূহ বিকশিত কৰাৰ লগতে সাক্ষৰতাৰ বাধাসমূহ দূৰ কৰা।

কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দ্বাৰা প্ৰৱৰ্তিত আঁচনি "নৱ ভাৰত সাক্ষৰতা কাৰ্যক্ৰম" (NILP) ২০২২-২৭ বিত্তীয় বৰ্ষৰ বাবে "সকলোৰে বাবে শিক্ষা" (Education for all) সংকল্পৰে ভাৰত চৰকাৰৰ দ্বাৰা অনুমোদিত হৈছিল। **অসমত এই আঁচনিখন ২০২৩ চনৰ পৰা আৰম্ভ** কৰা হৈছে আৰু বৰ্তমান ৰাজ্যখনৰ ৩৪ (চৌত্ৰিশ) খন প্ৰশাসনিক জিলাৰ আটাইকেইখনতে ইয়াক ৰূপায়ণ কৰা হৈছে।

প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা সন্দৰ্ভত 'ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি' (NEP)-২০২০ ৰ পৰামৰ্শসমূহৰ লগতে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ বহনক্ষম উন্নয়ন লক্ষ্য (SDG) ৪.৬-এ এইদৰে নিৰ্দেশ দিয়ে যে, "২০৩০ চনৰ ভিতৰত সকলো যুৱক-যুৱতী আৰু প্ৰাপ্তবয়স্ক পুৰুষ-মহিলাই যাতে সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যাজ্ঞান অৰ্জন কৰিব পাৰে, তাক নিশ্চিত কৰা"। গতিকে, ২০৩০ চনৰ ভিতৰত দেশৰ পৰা নিৰক্ষৰতা সম্পূৰ্ণৰূপে নিৰ্মূল কৰি ১০০% সাক্ষৰতা অৰ্জন কৰাটো অতিশয় অপৰিহাৰ্য হৈ পৰিছে।

SDG 4 ৰ অধীনত থকা প্ৰধান লক্ষ্যসমূহ তলত দিয়া ধৰণৰ:

৪.১ সকলোৰে বাবে বিনামূলীয়া প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক শিক্ষা সম্পূৰ্ণ কৰা।
৪.২ বাল্যকালৰ প্ৰাৰম্ভিক শিক্ষা আৰু যত্নৰ সুযোগ লাভ নিশ্চিত কৰা।
৪.৩ সুলভ আৰু গুণগত মানদণ্ডৰ কাৰিকৰী, বৃত্তিমুখী, উচ্চতৰ আৰু বিশ্ববিদ্যালয় পৰ্যায়ৰ শিক্ষাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা।
৪.৪ কৰ্মসংস্থাপন আৰু উদ্যমিতাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় দক্ষতা বৃদ্ধি কৰা।
৪.৫ লিংগ বৈষম্য দূৰ কৰা আৰু সম-অধিকাৰ নিশ্চিত কৰা।
৪.৬ সকলো যুৱক-যুৱতী আৰু বেছিভাগ প্ৰাপ্তবয়স্কই যাতে সংখ্যাজ্ঞান আৰু সাক্ষৰতা লাভ কৰে, তাক নিশ্চিত কৰা।
৪.৭ বহনক্ষম উন্নয়নৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় জ্ঞান আৰু দক্ষতা প্ৰদান কৰা।

NILP ৰ উদ্দেশ্যসমূহ:

- প্ৰাথমিক সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যাজ্ঞান (Foundational Literacy and Numeracy),
- গুৰুত্বপূৰ্ণ জীৱনমুখী দক্ষতাসমূহ (Critical Life Skills),
- মৌলিক শিক্ষা (সমতা স্থাপনৰ বাবে) (Basic Education - Equivalency)।

- বৃত্তিমুখী দক্ষতাৰ বিকাশ (Vocational Skills Development), আৰু
- যিবোৰ একবিংশ শতিকাৰ এজন নাগৰিকৰ বাবে অত্যন্ত প্ৰয়োজনীয় অবিৰত শিক্ষা (Continuing Education)

ULLAS – ৰূপায়ণৰ কৌশল:

১) **স্বেচ্ছাসেৱকৰ জৰিয়তে ৰূপায়ণ:**

এই আঁচনিখন স্বেচ্ছাসেৱকসকলৰ জৰিয়তে ৰূপায়ণ কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে। এই স্বেচ্ছাসেৱকসকলৰ ভিতৰত অন্তৰ্ভুক্ত থাকিব– বিদ্যালয়ৰ পঞ্চম শ্ৰেণী আৰু তাৰ ওপৰৰ শিক্ষাৰ্থীসকল, NCTE ৰ অধীনত TEI সমূহৰ (শিক্ষক শিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান যেনে M.Ed./B.Ed./D.El.Ed./B.T.C./J.B.T. আদি পাঠ্যক্ৰমৰ) প্ৰাক্-সেৱা শিক্ষাৰ্থীসকল, উচ্চ শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান (HEI) সমূহৰ সদস্যকে ধৰি সমাজৰ বিভিন্ন ব্যক্তি, NYKS, NSS, NCC আদিৰ স্বেচ্ছাসেৱকসকল, অসামৰিক সমাজ সংগঠন (CSO), স্থানীয় সমাজ, গৃহিনী, অংগনবাড়ী কৰ্মী, শিক্ষক, পঞ্চায়তী ৰাজ প্ৰতিষ্ঠান (PRI) ৰ প্ৰতিনিধি আৰু অন্যান্য অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানসমূহ।

২) **নিৰক্ষৰ লোক আৰু স্বেচ্ছাসেৱক শিক্ষক (VT) সকলৰ জৰীপ পৰিচালনা:**

ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ জিলাসমূহৰ দ্বাৰা বিদ্যালয় পৰ্যায়ত নিৰক্ষৰ ব্যক্তি আৰু স্বেচ্ছাসেৱক শিক্ষক (VT) সকলক চিনাক্ত কৰাৰ বাবে জৰীপকাৰীসকলক নিৰ্বাচিত বা নিয়োজিত কৰা হ'ব।

৩) নিৰক্ষৰ লোক (শিক্ষাৰ্থী) আৰু স্বেচ্ছাসেৱকসকলৰ **চিনাক্তকৰণ**।

৪) চিনাক্তকৰণৰ পাছত, **টেগিং/মিলন/গোট গঠন** (Tagging/Matching/Batching) প্ৰক্ৰিয়া হাতত লোৱা হ'ব য'ত জৰীপকাৰীসকলে চিনাক্ত কৰা নিৰক্ষৰসকলৰ সৈতে স্বেচ্ছাসেৱক শিক্ষক (VT) সকলক সঠিকভাৱে সংলগ্ন কৰিব, মিলাব আৰু গোট হিচাপে ভাগ কৰিব।

৫) **ৰাজ্যিক সাক্ষৰতা কেন্দ্ৰ (SCL):** ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ (SCERT)-ত প্ৰতিষ্ঠাপিত ৰাজ্যিক সাক্ষৰতা কেন্দ্ৰই অনলাইন আৰু অফলাইন দুয়োটা মাধ্যমতে প্ৰাথমিক পাঠ্যপুথি (Primers), নিৰ্দেশিকা পুথি (guidebook), প্ৰশ্নকাকত আৰু শিক্ষণ-শিকন সামগ্ৰী যোগান ধৰিব।

৬) **শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মূল্যায়ন আৰু প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰদান:**

ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহে চৰকাৰী/সাহায্যপ্ৰাপ্ত বিদ্যালয়, সমূহীয়া ভৱন বা বিদ্যালয়ৰ ওচৰৰে আন যিকোনো উপযুক্ত স্থানত বছৰত দুবাৰকৈ মূল্যায়ন পৰীক্ষা অনুষ্ঠিত কৰাৰ দায়িত্ব ল'ব।

'ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিদ্যালয় শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান' (NIOS) আৰু 'ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ' (NLMA)-এ যুটীয়াভাৱে সফল শিক্ষাৰ্থীসকলক প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰদান কৰিব।

ULLAS ৰ ৰূপায়ণকাৰী সংস্থাসমূহ :

ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ (NLMA)
(বিদ্যালয় শিক্ষা আৰু সাক্ষৰতা বিভাগ, শিক্ষা মন্ত্ৰালয়)

পৰিচালনা পৰিষদ / গৱৰ্ণিং কাউন্সিল (GC):

- প্ৰধান/অধ্যক্ষ: শিক্ষামন্ত্ৰী
- উপাধ্যক্ষ: ৰাজ্যিক শিক্ষামন্ত্ৰী
- সদস্য সচিব: যুটীয়া সচিব (প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা)

কাৰ্যবাহী কমিটি / এক্সিকিউটিভ কমিটি (EC):

প্ৰধান/অধ্যক্ষ: সচিব (SE&L - বিদ্যালয় শিক্ষা আৰু সাক্ষৰতা)
সদস্য সচিব: সঞ্চালক (প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা)

ৰাজ্য / কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চল পৰ্যায় (STATE / UT LEVEL)
ৰাজ্যিক সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ (SLMA)

পৰিচালনা পৰিষদ (GC):

- প্ৰধান/অধ্যক্ষ: ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত
- অঞ্চলৰ শিক্ষামন্ত্ৰী

কাৰ্যবাহী পৰিষদ (EC):

প্ৰধান/অধ্যক্ষ: ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ শিক্ষা সচিব

জিলা পৰ্যায় (DISTRICT LEVEL)

জিলা ৰূপায়ণ গাঁথনি

স্থানীয় প্ৰেক্ষাপট অনুসৰি ৰাজ্য/কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলৰ দ্বাৰা যুগুত কৰা আৰ্হি, য'ত অন্তৰ্ভুক্ত থাকে:

* ৰাজ্যিক শিক্ষা বিভাগসমূহ, DIETs, BRCs, CRCs
* অন্যান্য চৰকাৰী বিভাগ/সংস্থাসমূহ

খণ্ড / স্থানীয় সংস্থা / বিদ্যালয় পৰ্যায়
গ্ৰাম্য আৰু চহৰ দুয়োটা অঞ্চলতে আঁচনিৰ ৰূপায়ণ, পৰিকল্পনা আৰু পৰ্যবেক্ষণ

অসমত ৰূপায়ণৰ ৰূপৰেখা:

অসমত এই **আঁচনিখন** ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত 'অসম অনানুষ্ঠানিক আৰু প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা সঞ্চালকালয়' (DNF&AE)-ৰ অধীনস্থ **'ৰাজ্যিক সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ'** (SLMA)-ৰ দ্বাৰা ৰূপায়ণ কৰা হৈছে। জিলা পৰ্যায়ত সমগ্ৰ অসমৰ জিলাসমূহত নিজ নিজ **'জিলা সাক্ষৰতা মিছন প্ৰাধিকৰণ' (DLMA)**-ৰ জৰিয়তে এই আঁচনিখন কাৰ্যকৰী কৰা হৈছে।

প্ৰাথমিক পাঠ্যপুথি আৰু নিৰ্দেশিকা পুথিৰ সৈতে জড়িত শৈক্ষিক দিশসমূহৰ বাবে **'ৰাজ্যিক সাক্ষৰতা কেন্দ্ৰ'** (SCL) হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰা **'ৰাজ্যিক শিক্ষা- গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ'** (SCERT)-এ কেন্দ্ৰৰ পৰা শিক্ষণ সামগ্ৰীসমূহ গ্ৰহণ কৰে আৰু সেইবোৰ চাৰিটা ভাষালৈ অনুবাদ আৰু অভিযোজন কৰে। অসমৰ সংস্কৃতি আৰু পটভূমিক সুন্দৰকৈ প্ৰতিফলিত কৰিব পৰাকৈ এই সামগ্ৰীসমূহ উপযুক্তভাৱে পৰিৱৰ্তন বা সংস্কাৰ কৰা হয়।

প্ৰধান গুৰুত্ব আৰোপ কৰা বিষয়সমূহৰ ভিতৰত আছে:
প্ৰাথমিক সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যাজ্ঞান: নিৰক্ষৰ যুৱক-যুৱতী আৰু প্ৰাপ্তবয়স্কসকলক প্ৰাথমিক পঠন, লিখন আৰু সংখ্যাৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰা।

গুৰুত্বপূৰ্ণ জীৱনমুখী দক্ষতা: স্বাস্থ্য, পৰিষ্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতা, বিত্তীয় সাক্ষৰতা, ডিজিটেল দক্ষতা আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিক দায়বদ্ধতাৰ বিষয়ে সজাগতা সৃষ্টি কৰা।

স্বেচ্ছাসেৱা : ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, শিক্ষক, অৱসৰপ্ৰাপ্ত বৃত্তিয়াল আৰু সমাজৰ ব্যক্তিসকলক *উল্লাস মিত্ৰ* (স্বেচ্ছাসেৱক শিক্ষক) হিচাপে একত্ৰিত কৰা।

স্থানীয় সমল : শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াটোক সাংস্কৃতিকভাৱে প্ৰাসংগিক আৰু সহজলভ্য কৰি তুলিবলৈ অসমীয়া আৰু অন্যান্য আঞ্চলিক ভাষাসমূহৰ ব্যৱহাৰ কৰা।

অসমৰ জিলাসমূহৰ দ্বাৰা কাৰ্য-সম্পাদনৰ খতিয়ান :

- **শিকাৰুৰ চিনাক্তকৰণ** :

১৩ মে' ২০২৬ লৈকে, ২ (খন) জিলা ক্ৰমে হাইলাকান্দি আৰু চৰাইদেউৰে ১০০% চিনাক্তকৰণৰ লক্ষ্য অৰ্জন কৰিছে। আন ২ (খন) জিলা, গোলাঘাট আৰু লখিমপুৰে ৮০% তকৈ অধিক চিনাক্তকৰণ সম্পূৰ্ণ কৰিছে।

- **VT (স্বেচ্ছাসেৱী শিক্ষক) ৰ চিনাক্তকৰণ :**

১৩ মে' ২০২৬ লৈকে, কেৱল ১ (খন) জিলা, হাইলাকান্দিয়ে ৮০% তকৈ অধিক VT চিনাক্তকৰণৰ লক্ষ্যত উপনীত হৈছে। আন জিলাসমূহ প্ৰগতিৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত আছে।
ভাৰত চৰকাৰে জাৰি কৰা নিৰ্দেশনা অনুসৰি, শিক্ষাৰ্থী আৰু স্বেচ্ছাসেৱক শিক্ষকৰ (VTs) আদৰ্শ অনুপাত হৈছে ১:১০।

অসমৰ বিশেষ পদক্ষেপসমূহ :

- প্ৰান্তীয় আৰু অৱহেলিত শ্ৰেণীৰ লোকসকলৰ কাষ চাপিবলৈ গ্ৰাম্যাঞ্চল, চাহ বাগিচা আৰু চৰ অঞ্চলসমূহত 'সমূহীয়া শিক্ষণ কেন্দ্ৰ' স্থাপন কৰা হৈছে।
- জনসাধাৰণক সজাগ কৰিবলৈ আৰু সকলোৰে ব্যাপক অংশগ্ৰহণক উৎসাহিত কৰিবলৈ বাটৰ নাট, চাইকেল ৰেলী, বৃক্ষৰোপণ কাৰ্যসূচী, ৰাজহুৱা সভা আৰু '**উল্লাস**'ৰ ওপৰত আধাৰিত লোকগীত আদিৰ দৰে সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠানৰ জৰিয়তে সজাগতা অভিযান চলোৱা হৈছে। ইয়াৰ উপৰি চুটি ছবি আৰু ৰেডিঅ' সম্প্ৰচাৰৰ ব্যৱস্থাও কৰা হৈছে।

সাফল্য:

- বৰ্তমানলৈকে অসমত 'উল্লাস'ৰ অধীনত ৫ (পাঁচ) টা 'প্ৰাথমিক সাক্ষৰতা আৰু সংখ্যাজ্ঞান মূল্যায়ন পৰীক্ষা' (FLNATs) অনুষ্ঠিত কৰা হৈছে। সামগ্ৰিকভাৱে, এই সকলোবোৰ পৰীক্ষাত ১০ লাখতকৈ অধিক শিক্ষাৰ্থী সফলতাৰে উত্তীৰ্ণ হৈছে।
- অসমত 'উল্লাসে' প্ৰাপ্তবয়স্ক নিৰক্ষৰতা হ্ৰাস কৰাত, মহিলা আৰু প্ৰান্তীয় সম্প্ৰদায়সমূহক সবলীকৰণ কৰাত আৰু জীৱনজোৰা শিক্ষণৰ এক সুন্দৰ পৰিৱেশ গঢ়ি তোলাত গুৰুত্বপূৰ্ণ অৰিহণা যোগাইছে। পৰম্পৰাগত শিক্ষণ পদ্ধতিৰ সৈতে আধুনিক আহিলাৰ সংমিশ্ৰণ ঘটাই, ই শিক্ষাক অধিক অন্তৰ্ভুক্তিমূলক আৰু বহনক্ষম কৰি তুলিছে।
- অসমৰ অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ পদক্ষেপ আছিল মৰিগাঁও আৰু বৰপেটা জিলাৰ কাৰাগাৰসমূহত FLNAT অনুষ্ঠিত কৰাটো। সাক্ষৰ কয়দীসকলক স্বেচ্ছাসেৱক শিক্ষক হিচাপে নিয়োজিত কৰি নিৰক্ষৰ কয়দী তথা বিচাৰাধীন কয়দীসকলক (UTPs) শিক্ষা প্ৰদান কৰা হৈছিল।

সামৰণি :

- 'উল্লাস' (ULLAS - সমাজৰ সকলোৰে বাবে চিৰন্তণ শিক্ষাৰ বোধগম্যতা) বা NILP হৈছে এক সৰ্বাংগীণ আঁচনি যাৰ মূল লক্ষ্য হৈছে "**সকলোৰে বাবে শিক্ষা**" মন্ত্ৰৰে ২০৩০ চনৰ ভিতৰত ভাৰতবৰ্ষত ১০০% সাক্ষৰতা অৰ্জন কৰা।
- ১৫ বছৰ আৰু তাৰ ঊৰ্ধ্বৰ নিৰক্ষৰ লোকসকলক শিক্ষিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অসমে যথেষ্ট সুন্দৰ আৰু আশাব্যঞ্জক প্ৰদৰ্শন কৰিছে। আশা কৰা হৈছে যে ৰাজ্যখনক অতি সোনকালেই এখন '**পূৰ্ণ সাক্ষৰ**' ৰাজ্য হিচাপে ঘোষণা কৰিব পৰা হ'ব।
- অসমৰ 'ৰাজ্যিক সাক্ষৰতা মিছন কৰ্তৃপক্ষ'ৰ (SLMA) নিৰলস আৰু আশাশুধীয়া প্ৰচেষ্টাৰ ফলশ্ৰুতিত ৰাজ্যখনৰ হেজাৰ হেজাৰ লোক এতিয়া নিৰক্ষৰতাৰ অন্ধকাৰ আৰু অশুভ বান্ধোনৰ পৰা মুক্ত হৈছে।